

USTAV PREPODOBNÉHO PACHOMIA

Vladimír KOCVÁR

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, Prešov,
Slovenská republika

Egypt a jeho rozľahlé a odľahlé púštne oblasti boli okrem iného aj kolískou mníšstva, jedného dodnes silného fenoménu v Cirkvi. Mníšstva, ktoré nevzniklo, ako to mnohí dodnes tvrdia, ako svojrázna odpoveď na postupný pokles duchovnej úrovne kresťanov po Milánskom edikte, ale ako dobrovoľné zrieknutie sa všetkého a nasledovanie Christa. V egyptských pustatinách sa rozvíjal anachorétsky, pustovnícky spôsob života reprezentovaný prepodobným Pavlom Tébskym, prepodobným Antonijom Veľkým a ich nasledovníkmi. No okrem toho sa tu objavujú aj ďalšie druhy mníšskeho spôsobu života a to skýtsky a hlavne kinoviálny (spoločný život mníchov v monastieri). Za zakladateľa a hlavného organizátora kinoviálneho mníšstva v Egypte, je považovaný prepodobný Pachomij Veľký. Pravidlá mníšskeho života, ktoré zostavil Pachomij pre monastiere, ktoré založil, sa neskôr stali vzorom pre všetky kinoviálne monastiere nielen na Východe, no i na Západe.

V čase rozkvetu kinoviálneho mníšstva prichádza do Egypta svätý Vasilij Veľký s cieľom čo najlepšie sa zoznámiť s mníšskym spôsobom života. Z Egypta odchádza do Palestíny a Sýrie, kde pokračuje v spoznávaní mníšstva, ktoré nepokladá za nejakú osobitnú časť kresťanstva, no za prirodzenú súčasť a skutočný obraz života v Christu. Po návrate z ciest prijíma mníšsky postrih a začína žiť podľa pravidiel mníšskeho života a učí im aj ďalších, keďže napísal dve zbierky mníšskych pravidiel. Takmer súčasne s Vasilijom navštívil monastiere Egypta a Sýrie prepodobný Ján Kasián so svojim priateľom Germanom. Aj ich cieľom bolo čo najlepšie spoznať kinoviálny spôsob mníšskeho života. Po návrate domov založil dva monastiere, mužský a ženský, pričom napísal dielo *De coenobiorum institutis* v 12 knihách, kde zachytáva spôsob života kinoviálnych monastierov, ako ich spoznal na Východe. Monastiere vtedy existovali už aj na území dnešného talianska, no bez autoritatívnych pravidiel.

Tie sú spojené s prepodobným Benediktom, ktorý sám založil viacero monastierov a napísal aj pravidlá mníšskeho života. Jeho pravidlá sú ovplyvnené pravidlami svätého Vasilija Veľkého a prepodobného Jána Kasiána. [1] A takto sa spätne dostávame k svätému Pachomiovi, ako prameňu všetkých ostatných neskorších pravidiel kinoviálneho mníšstva.

Informácie o živote svätého Pachomia nám poskytuje jeho život, ktorý je v najmenej šiestich vydaniach. Sú dvoch skupín: grécko-sýrske a koptsko-arabské. Originál bol pravdepodobne koptský, no dnes sa za najlepší a najpresnejší považuje grécky text, ktorý bol preložený z koptského originálu a z neho boli potom urobené sýrske a latinské preklady. [3] Čiastkové informácie máme aj z Lavsaiku Paládia [5] a od historika Sozomena. [2]

Pachomij bol Kopt z jednej z dedín na ľavom brehu Níla v Hornom Egypte. Ako rok narodenia sa udávajú roky 287-294. Vie sa, že bol pohanom a ako mladík nastúpil do vojska cisára Konštantína. Počas vojenskej služby spoznal kresťanov ako ľudí horlivej viery a nezištných v pomoci. To na neho urobilo veľmi silný dojem a tak sa po návrate z vojenskej služby vo veku 20 rokov dal pokrstiť. Hneď po krste odišiel do samoty a žil v ruinách pohanského chrámu. Po troch rokoch odišiel k pustovníkov Palamonovi, okolo ktorého sa začali zhromažďovať učenici. Mnohí z nich nemohli vydržať strohý spôsob život a tak ich pustovník prepúšťal preč, medzi nimi aj Pachomia. Po určitom čase, keď vyskúšal Pachomia, predsa ho však obliekol do mníšskeho odevu a začal učiť mníšskemu spôsobu života. S dobou života pri starcovi Palamonovi je spojené aj zjavenie anjela Pachomiovi a ustav, ktorý mu dal pre vedenie mníchov v spoločnom spôsobe života v monastieri. Pachomij odišiel na opustené miesto Tavenis [6] (Sozomen hovorí o ostrove [2]), kde za ním prichádza jeho brata a traja ďalší mnísi. Postupne k nemu prichádzali ďalší učenici, s ktorými chodil na bohoslužby do susednej dediny, keďže ani Pachomij, ani iný z mníchov nemali kňazskú chirotoniu (a odmietali ju, aby sa vyhli akémukoľvek náznaku novej pýchy). Vlastný chrám vybudovali až keď ich bolo sto, pričom v sobotu naďalej odchádzali na bohoslužby do dediny a v nedeľu k nim prichádzal kňaz z dediny. [6] Často navštevoval svojho starca, ktorý čoskoro nato zosnul v prítomnosti Pachomia.

O zjavení anjela a jeho pokynoch hovorí Lavsaik Paládia [5], z ktorého ho prebral Sozomen [2] a ďalší autori. Keď Pachomij raz sedel vo svojej jaskyni,

zjavil sa mu Boží anjel, ktorý mu povedal: „Pachomij, vykonal si svoje dielo. Preto nie je potrebné, aby si bol v jaskyni. Vyjdi a zhromaždi všetkým mladých mníchov, ži s nimi a veď ich pomocou ustavu, ktorý Ti dám.“ [5] Potom mu dal medenú tabuľku, na ktorej boli zapísané hlavné body kinoviálneho spôsobu života mníchov: „Dovoľ každému jesť a piť podľa jeho potreby. Poslušanie (práca, vykonávaná v monastieri podľa pokynu igumena) v práci určuj každému podľa jeho síl. Nebráň nikomu postiť, ani jesť, ťažké práce daj tým, ktorí sú silnejší a viac jedia; ľahšie tým, ktorí sú slabší telom a ktorí ešte neprivykli k askéze. Vytvor samostatné kémie v jednej budove a nech v každej kélii žijú traja. Jedlo nech je dávané všetkým na jednom mieste. Nech nespia poležiačky, no nech si urobia stoličky s operadlami, a položiač na nich svoje rohože, nech spia posediačky. V noci nech na seba majú ľanové chitóny a opasok. Každý z nich nech má biely plášť z kozy (kozej kože). Bez neho nech ani nejedia, ani nespia. K Svätej Eucharistii nech v sobotu a nedeľu pristupujú len s kukuľom (prikrývka hlavy), odpášuc si opasok a snímuc zo seba plášť.“ [5] Ďalšie pokyny boli konkrétnejšie. Kukuľ mal byť bez príveskov, len s vyšíťm purpurovým krížom. Mnisi mali byť rozdelení do 24 skupín, podľa počtu písmen abecedy. Každé písmeno abecedy zároveň označovalo jednu zo skupín. Pri príchode hosťa z iného monastiera, kde používajú iný ustav, tento hosť nemal jesť, ani piť s mníchmi, dokonca ani vstupovať do monastiera, s výnimkou, ak putuje. Zdôvodnené je to tým, že kto raz vstupuje do monastiera, je už navždy povinný ostať s mníchmi. Túžiaci prijať mníšstvo nemá byť postrihnutý skôr ako po troch rokoch, počas ktorých prejde ťažkou prácou. [5] O jedle hovoria ďalšie pokyny anjela: „Keď jedia, nech svoje hlavy pokryjú kukuľom, aby brat nevidel brata ako žuje. Mníchovi nie je dovolené rozprávať pri stole, či pozeráť ďalej ako je miska, či stôl“ [5] Ako modlitebné pravidlo bolo predpísaných dvanásť modlitieb počas dňa, dvanásť večer, dvanásť v noci a tri v deviaty čas dňa (15. hodina). Takisto je pred modlitbou pred jedlom nariadené zaspievať jeden žalm. Na otázku Pachomia, či tých modlitieb nie je málo, anjel odvetil: „Určil som toľko, aby aj slabí mohli vyplniť toto pravidlo bez trápenia. Dokonalým nie je potrebné predpisovať pravidlá, pretože prebývajúc v kéliach, celý svoj život trávia v zhliadaní Boha. Ustav som dal pre tých, ktorí ešte nemajú zrelý um, aby aj oni, hoci súc ako nedbanliví sluhovia, z bázne Božej, plnili spoločné pravidlo života a takto žili v slobode.“ [5]

Uvedené slová tvoria celý odkaz anjela Pachomiovi. Anjel, ako vidno, nedal Pachomijovi „hotový návod“, skôr základnú ideu ustavu, ktorá bola Pachomiom dopracovaná vedením Svätého Ducha a mníšskou skúsenosťou. Tento ustav bol postupne dopĺňaný ďalšími otcami Taveniského monastiera, Orsisiom a Teodorom. Pôvodný text pravidiel svätého Pachomija v koptskom jazyku, ak spomína vladyka Atanasij, [3] ako aj grécky text nie sú zachované v celu. Pravidlá však okolo 404 boli preložené blaženým Hieronýmom z gréčtiny do latinčiny a sú dodnes jediným kompletným textom týchto pravidiel.

Na niekoľkých príkladoch by sme chceli poukázať na rozvoj pôvodných pokynov anjela Pachomiovi v pravidlách života mníchov monastieroch zostavených prepodobným Pachomiom.

Svätý Pachomij založil deväť mužských a jeden ženský monastier. Všetky boli organizované podľa jedného vzoru a všetci mnísi tvorili jedno bratstvo, spojené spravovaním a hospodárením. Každý z monastierov sa skladal z 30-40 domov, pričom v každom z nich bolo 12 alebo 13 kélií, s troma mníchmi v každej kélii. Usporiadanie monastiera bolo také, ako vidíme dodnes v pravoslávnych monastieroch: chrám na bohoslužby, spoločná jedáleň, kuchyňa a pekáreň na prípravu jedla, nemocnica pre chorých, ubytovanie pre hostí. Samozrejme skladovacie priestory, dielne. Polia a sady, kde sa pestovalo všetko potrebné pre živobytie. Dodnes je väčšina pravoslávnych monastierov samostatná v obstarávaní si živobytia.

V každom monastieri je prísna hierarchia, ktorá sa dodržiava a je základom poriadku v monastieri. Veľmi dôležitú úlohu v monastieri má jeho predstavený, igumen, avva. Tak aj Pachomijov ustav venuje osobe a pôsobeniu hlavného avvu veľkú pozornosť. Tento bol duchovným otcom všetkých monastierov. Jeho najdôležitejšou úlohou bola neustála starostlivosť o všetky monastiere v otázke zachovávania zavedených poriadkov ako aj kvôli neustálemu zdokonaľovaniu mníchov v ich duchovnom živote. Preto osobne navštevoval monastiere a zaujímal sa o všetky detaily ich života, viedol rozhovory s mníchmi a často krát prichádzal bez ohlásenia, či kvôli riešeniu problému konkrétneho mnícha. Okrem toho, dvakrát do roka organizoval spoločné stretnutia všetkých mníchov, prvé v období Paschy a druhé 13. augusta. [1] Každý z monastierov mal aj svojho monasterskeho avvu. Mal na starosti dodržiavanie poriadku a duchovný život mníchov v jemu zverenom monastieri a bol tak akousi „predĺženou rukou“

hlavného avvu. Má prísne dodržiavať ustav monastiera, aby bol takto príkladom pre ostatných mníchov v monastieri a keď prepodobný Pachomij porovnáva monastier s nemocnicou, monastierskeho avvu nazýva prvým lekárom. [1] Monastiersky avva musí vedieť o všetkom, čo sa deje v monastieri, rieši prípadné problémy, určuje harmonogram prác každého dňa. Prijíma do monastiera a určuje pre novodošlého dom, v ktorom bude žiť i jeho poslušanie. Vážna je jeho úloha v duchovnom vedení mníchov, je povinný každý týždeň kázať a okrem toho viesť aj individuálne rozhovory s mníchmi. U avvu Orsisija, nástupcu svätého Pachomia sa stretávame aj s funkciou tzv. druhého avvu monastiera, ktorý bol pomocníkom avvu, resp. niektorí jeho funkciu stotožňujú s funkciou ekonóma monastiera. [1] Ďalšími v hierarchii monastiera boli dozorca domu a jeho pomocník. Bolo spomenuté, že v každom monastieri sa nachádzalo 30-40 domov a v každom bol dozorca so svojim pomocníkom. Hoci sa zdá, že ich funkcia bola marginálna, ustav Pachomija im venuje veľkú pozornosť z dôvodu, že boli tými, kto má bezprostrednú starostlivosť o mníchov nielen v pracovnej oblasti, poriadku v dome, starostlivosti o prípadných chorých, ktorých má sprevádzať na ošetrovanie, no predovšetkým v duchovnej oblasti, kde má prejavovať neustálu starostlivosť o spásu mníchov v jemu zverenom dome, čo najčastejšie im kázať, ako aj riešiť ich nejasnosti, či problémy. Dôležitú úlohu v každom monastieri aj dnes spolu s igumenom monastiera má aj monastiersky ekonóm. Tento je spolu so svojim pomocníkom, v podstate zásobovačom, zodpovedný za majetok monastiera, hnutelný i nehnuteľný. Ich význam vidno aj podľa toho, že podľa pokynov Pachomija majú žiť v tom istom dome ako monastiersky avva. Ich úlohou bola ekonomická starostlivosť o monastier, všetky nákupy a predaj ručných prác mníchov. Mali preto k dispozícii aj dva člny, ktoré používali na transport produktov. [1] Za svoju činnosť boli zodpovední priamo predstavenému monastiera. Otázka materiálna je v každom monastieri dôležitá, no z inej stránky ako sa to zdá nám. Ide o to, že materiálnu starostlivosť preberajú určené osoby, aby ostatní mníši sa materiálnymi otázkami nemuseli takmer vôbec zaoberať a mohli sa venovať duchovnému rastu. Hoci mnohí žili v monastieroch roky, stále sa v duchovnej oblasti považovali za začiatčníkov. Preto bola osobitná pozornosť venovaná tým, ktorí sa rozhodli vstúpiť do monastiera a prijať mníšstvo. Hoci monastiere boli z hľadiska počtu mníchov veľké (viac ako tisíc osôb v jednom monastieri), prijímanie nových

nebolo rýchlou záležitosťou. Po príchode záujemcu k bráne monastiera nebol ani uvedený do monastiera. Podľa pokynov monastierskeho avvu zostával adept mníšstva niekoľko dní pred monastierskou bránou a nikto si ho nevšímal, aby sa tak prvotne preskúmal jeho úmysel. Ak vydržal, bol uvedený do monastierskej ubytovne pre pútnikov, kde sa učil modlitbu Otče náš (ak ju nevedel) ako aj niekoľko žalmov. Zároveň sa ho pýtali na dôvody jeho rozhodnutia, jeho znalosti a zručnosti, aby ho vedeli prideliť na príslušnú prácu. Ak sa osvedčil, prijali ho medzi poslušníkov. V chráme ho obliekli do mníšskeho odevu a jeho svetský odev odložil ekonóm do skladu odevov. V chráme mu bolo určené miesto, kde mal stáť. Státie v chráme bolo vždy rozdelené podľa toho, ako dlho boli jednotliví mnísi v monastieri a preto sa vždy dala určiť postupnosť mníchov. Ak sa poslušník neskôr stal mníchom, jeho starý odev bol darovaný sirotám. Postupne sa poslušník učil poriadku života v monastieri, bohoslužbám v chráme, spoločnému stolovaniu a živote v dome, kde bol pridelený. V monastieri vedeli všetci mnísi čítať a písať, pretože ak prišiel niekto negramotný, bol mu pridelený učiteľ, ktorý ho to učil. Každý okrem toho musel vedieť naspamäť okolo dvadsať žalmov, dva listy, či iné časti Svätého Písma. [1] Poslušníctvo, ako už bolo spomenuté, trvalo tri roky. Vo všetkom vládla umiernenosť a postupnosť, aby prvotné nadšenie a horlivosť nespôsobili viac škody ako úžitku. Najlepším učiteľom mníšstva bol a je príklad ostatných mníchov v monastieri.

Základ bohoslužobného života tvorili modlitby určené anjelom v zjavení Pachomijovi, ktoré boli spoločnými v chráme, dvanásť modlitieb počas dňa, večer (pred západom slnka), v noci (o polnoci) a tri v 9. čas dňa (naša 15. hodina). Doplnené boli večerné a ranné modlitby, ktoré boli vykonávané v jednotlivých domoch. Jednotlivé bohoslužby sa skladali zo spievania žalmov, počas ktorého sa sedelo (ako dnes na kafizmách) a prednášania modlitieb (počas ktorých sa stálo). Pri bohoslužbách v chráme boli žalmy prednášané naspamäť v strede chrámu. Súčasťou spoločných bohoslužieb boli aj dve čítania zo Svätého Písma, v soboty a nedele boli z Apoštola a Evanjelia. [1] Ak sa teda pozrieme na harmonogram dňa: Modlitba o polnoci, po ktorej nasledovala väčšinou práca, aby mnísi nezaspali, ranná modlitba, práca, poludňajšia modlitba, obed v prípade nepôstnych dní, práca, modlitba v 9. čas, jedlo v prípade pôstnych dní, práca, večerná modlitba, kázeň monastierskeho avvu, odchod do kélií, modlitba v dome, odpočinok. Vidíme, že modlitba sa pravidelne strieda s prácou.

Modlitebné pravidlo sa nemenilo ani v prípade práce mimo monastiera, či cestovania. Bohoslužby v soboty a nedele bolo odlišné slúžením svätej liturgie, ktorú prichádzali slúžiť kňazi z blízkyh dedín, či monastierov. K Eucharistii pristupovali všetci podľa poriadku domov.

Okrem modlitby, druhú podstatnú časť života mníchov predstavovala a predstavuje práca. Práca bola každému prideľovaná podľa schopností, šikovnosti a síl. Presne bolo stanovené aj množstvo práce. Ak niekto urobil menej, bol považovaný za lenivého; ako viac, považovali ho za slávybažného. Najčastejšou prácou, okrem práci na poli, sade, či kuchyni, bolo pletenie rohoží, košov a lán z namočeného palmového lístia. Relatívne jednoduchá manuálna práca, veľmi vhodná na spojenie s modlitbou. Táto práca bola vykonávaná ako spoločne, tak aj individuálne, v kéliach. Hotové výrobky sa kládli pred chrám, kde sa ich počet zaznamenával. [1] Práca bola vykonávaná mlčky, dokonca aj cesta na pole, či za prácou mimo monastiera bola bez rozhovorov, len s modlitbou, či hovorením Písma.

Dôležitou súčasťou prejavu jednoty monastierskeho bratstva je aj spoločné stravovanie, pre ktoré bola vyhradená jedáleň a kuchyňa na prípravu jedla. Mimo kuchyne bolo zakázané pripravovať jedlo. Všetci, s výnimkou chorých v nemocnici, jedli rovnaké jedlo. Základom bol chlieb so soľou, strukoviny, zelenina (surová, či varená). Víno a polievku dostávali iba chorí. Jedlo sa zásadne spoločne a iba raz denne. Výnimkou boli chorí a mníchov, ktorí vykonávali fyzicky ťažkú prácu. V určité dni dostávali mnísi do kélií určené množstvo ovocia, ktoré ak nezjedli, boli povinní vrátiť do kuchyne. [1]

Veľká láska bola preukazovaná chorým a pútnikom. Chorí mali byť dozorcami príslušného domu odvedení do starostlivosti v monastierskej nemocnici. Bolo im dovolené jesť aj mäso, ak si zažiadali. Každý pútnik mal byť uvedený do ubytovne, ktorá existovala pri každom monastieri. Do monastiera však mohli byť pustení iba putujúci klér a mnísi, aj to z rozhodnutia monastierskeho avvu. Za hostí boli zodpovední mnísi na to zvlášť určení.

Duchovné napredovanie mníchov nepozostávalo iba z bohoslužieb, či vzdelávania sa v čítaní a písaní. Mnísi často čítali Sväté Písmo a rozmyšľali o ňom. V prípade akýchkoľvek otázok ohľadne chápania Písma sa obracali na dozorcov domu či monastierskeho avvu, najčastejšie počas besied, ktoré viedli. Tie boli veľmi dôležitým prvkom duchovného vedenia mníchov. Dozorcovia

domov mali viesť tri besedy týždenne, počas pôstnych dní boli besedy dvakrát denne. Každý monastier mal aj vlastnú knižnicu, z ktorej určený mních odnášal knihy jednotlivým mníchom podľa toho, aké knihy si žiadali. Keďže služby sa menili každý týždeň, v sobotu museli byť všetky knihy vrátené do knižnice, aby boli skontrolovaný ich stav. [1] V monastieroch existovali aj prepisovači kníh, ktorí tak nahrádzali zničené knihy, či zväčšovali počet už existujúcich. Veľkú úlohu vo výchove a vedení mníchov mali ich starší bratia v monastieri. Snažili sa ich sprevádzať, byť im nablízku radou i vlastným príkladom.

Zo zbežného prehliadnutia Ustavu prepodobného Pachomia vidno, že jeho pokyny mníšskeho života sú dodnes jedným z autoritatívnych textov pravoslávneho mníšstva, ktoré v mnohom dodnes odráža duch života prvých kinoviálnych monastierov v Egypte. Života prežitého v duchovnom zdokonaľovaní sa, no v slobode, ktorá sa pre nás paradoxne, prejavuje aj v poslušnosti Bohu, či predstaveným.

SUMMARY

In every monastery founded by Pachomius, there is a strict hierarchy that is observed and is the foundation of order in the monastery. Very important role in the monastery has its superior, igumen, abba. The basis of worship life consisted of prayers addressed to the angels in revelation to Pachomius, which were common in the temple, twelve prayers during the day. In addition to prayer, the second essential part of the life of monks was and is labor. The most common job, besides working in the field, orchard or kitchen, was knitting mats, baskets and ropes from soaked palm leaves. An important part of the manifestation of the unity of the monastic brotherhood is the communal catering. Great love was shown to the sick and the pilgrim. A great role in the education and leadership of the monks had their older brothers in the monastery. They tried to accompany them, to be close to them by advice and by example. From a cursory overlook of the Venerable Pachomius Rule, his instructions of monastic life are still one of the authoritative texts of Orthodox monasticism, which in many ways still reflect the spirit of life of the first kinovial monasteries in Egypt. Life lived in spiritual improvement, but in freedom, which paradoxically for us also manifests in obedience to God or superiors.

REFERENCES

1. *Ancient Monastic Constitutions*. 1st ed. Sibenik : TRUTH, 2004. 240 pp. /Древни монашки устави. 1. изд. Шибеник : ИСТИНА, 2004. 240 с./
2. HERMIAS SOZOMENUS SALMINIUS. 1851. *The Ecclesiastical history*. 1st ed. Sankt-Petersburg : Fischer Printing, 1851. 670 pp. /ЭРМИЙ СОЗОМЕН. 1851. Церковная история Эрмия Созомена Саламинскаго. 1. изд. Санктпетербургъ : Типографія Фишера, 1851. 670 с./
3. JEVTIĆ, A. 2016. *Patrology 2*. 2nd ed. Belgrade : Faculty of Orthodox Theology, 2016. 863 pp. ISBN 978-86-7405-176-4. /ЈЕВТИЋ, А. 2016. Патрологија 2. 2. изд. Београд : Православни богословски факултет, 2016. 863 с. ISBN 978-86-7405-176-4./
4. KAZANSKIY, P. S. 2000. *History of Orthodox monasticism in the East. Volume first*. 2nd ed. Moscow : Palomnik, 2000. 464 pp. ISBN 5-87468-086-1. /КАЗАНСКИЙ, П. С. 2000. История православного монашества на Востоке. часть первая. 2. изд. Москва : Паломник, 2000. 464 с. ISBN 5-87468-086-1.
5. PRODIĆ, S. 2015. *Lavsaiik: or a Tale of the Life of the Holy and Blessed Fathers Palladius the bishop of Helenopolis*. 1st ed. Trebinje – Sarajevo : Vidoslov, 2015. 191 pp. ISSN 1840-149X. /ПРОДИЋ, С. 2015. Лавсаик : или казивање о животу светих и блажених отаца епископа Паладија хеленупольског. 1. изд. Требиње - Сарајево : Видослов, 2015. 191 с. ISSN 1840-149X.
6. SKABALLANOVICH, M. 2004. *Typical Interpretation*. 1st ed. Sibenik : The Dalmatian Orthodox Diocese, 2004. 659 pp. /СКАБАЛЛАНОВИЧ, М. 2004. Тумачење типика. 1. изд. Шибеник : Православна епархија далматинска, 2004. 659 с.

THE RULE OF SAINT PACHOMIUS

Vladimír KOCVÁR, lecturer, Faculty of Orthodox Theology, University of Prešov, Masarykova 15, 080 01 Presov, Slovakia, vladimir.kocvar@unipo.sk
00421517724729

Abstract

Article deals with founder of coenobitic life of monks in monasteries, st. Pachomius and the rule, he gave to monasteries. We try to show links between st. Pachomius monasteries and later monastic tradition in Orthodox church. The Rule of st. Pachomius is to this day recourse by monastery foundation and the basis of monastic life is now same as it was 1600 years ago.

Keywords

St. Pachomius, coenobitic life, rule, monasticism, anachorets